

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВОЗНАВСТВО»

Ступінь освіти	бакалавр
Освітньо-професійна програма	«Технології захисту навколишнього середовища» 2024 року вступу
Тривалість викладання	3-й семестр
Заняття:	осінній семестр
лекції:	3 години
семінари:	2 години
Мова викладання	українська

Кафедра, що викладає

Цивільного, господарського та екологічного права

Викладачка

Легеца Юлія Олександрівна - докторка юридичних наук, професорка, професорка кафедри цивільного, господарського та екологічного права

Персональна сторінка

<https://cgp.nmu.org.ua/ua/legeza.php>;

E-mail:

legeza.yu.o@nmu.one

1. Анотація до курсу

Дисципліна «Правознавство» спрямована на формування у студентів спеціальності «Технології захисту навколишнього середовища» правових знань, необхідних для їхньої професійної діяльності.

Курс охоплює основи правової системи України, норми екологічного права, регулювання використання природних ресурсів, захист довкілля та правові аспекти управління екологічною безпекою. Особлива увага приділяється міжнародному екологічному законодавству та його імплементації в Україні.

Знання, отримані під час вивчення дисципліни, сприятимуть розумінню юридичних механізмів вирішення екологічних проблем, забезпечення стійкого розвитку та дотримання екологічного законодавства в професійній діяльності

2. Мета курсу

Мета дисципліни – формування у майбутніх фахівців розуміння основних теоретичних положень і понять національного права України, розуміння ними Конституції та чинного законодавства України, закономірностей побудови правової держави, формування в них високого рівня правової свідомості та правової культури, вміння тлумачити і правильно застосовувати нормативно-правові акти в практичній діяльності, грамотно оцінювати юридичні факти та вільно орієнтуватися в сучасному правовому полі для забезпечення застосування теоретичних знань та практичних навичок щодо нормативно-правового забезпечення природоохоронної діяльності.

3. Результати навчання

- вміти застосовувати теоретичні основи національного права, характеристику та зміст галузей, підгалузей, правових інститутів і норм вітчизняного права щодо юридичного регулювання відносин у повсякденному житті та професійній діяльності;
- реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства;
- усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- здійснювати професійне та відповідальне тлумачення норм права для подальшого застосування в практичній діяльності;
- застосовувати у повсякденному житті та професійній діяльності закони та підзаконні акти України;
- використовувати законодавчу та нормативну базу в професійній діяльності.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
Вступ.
Тема 1. Правові відносини: поняття, сутність та система Поняття та ознаки права. Право в системі соціальних норм. Право і мораль. Поняття і класифікація норм права. Система права. Загальна характеристика галузей права України. Джерела права. Закони і підзаконні нормативно-правові акти
Тема 2. Конституційне право Державний лад України. Поняття і загальна характеристика конституційного права та конституційно-правових відносин. Поняття основних прав, свобод і обов'язків людини та громадянина. Конституційно-правові засади громадянства України. Система та зміст конституційних прав, свобод і обов'язків людини та громадянина. Конституційно-правові засади територіального устрою України
Тема 3. Основи адміністративного права Адміністративне право: поняття і система. Державне управління і виконавча влада. Державна служба: поняття, види та принципи. Поняття адміністративної відповідальності. Адміністративне правопорушення, його склад. Види адміністративних стягнень. Загальні правила і строки накладення адміністративних стягнень за адміністративні правопорушення
Тема 4. Основи трудового права Джерела трудового права. Трудовий договір. Робочий час і час відпочинку. Оплата праці. Трудова дисципліна. Охорона праці. Трудові спори. Організаційно-правові форми і види соціального забезпечення
Тема 5. Основи цивільного права Цивільне право як галузь права. Фізичні особи як учасники цивільних правовідносин. Опіка та піклування. Юридичні особи як учасники цивільних правовідносин. Об'єкти цивільних прав. Строки та терміни в цивільному праві. Право власності. Цивільно-правова відповідальність. Загальні положення про правочини. Односторонні правочини та договір. Спадкове право
Тема 6. Основи сімейного права України Поняття сім'ї. Предмет сімейного права. Шлюб. Недійсність шлюбу. Права й обов'язки подружжя. Припинення шлюбу. Права та обов'язки батьків і дітей. Влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування
Тема 7. Основи господарського права Господарське право як галузь права. Господарське законодавство. Суб'єкти господарювання. Господарські товариства. Майнова основа господарювання. Державне регулювання господарської діяльності
Тема 8. Основи екологічного права України Поняття екологічного права, завдання та джерела. Екологічні права та обов'язки громадян. Відповідальність за порушення екологічного

законодавства
Тема 9. Основи кримінального права Кримінальне право як галузь права. Кримінальний закон. Поняття й ознаки злочину. Кримінальна відповідальність та її підстави. Склад злочину. Обставини, що виключають злочинність діяння. Співучасть у вчиненні злочину. Покарання
СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ
1. Правова система України в умовах євроінтеграційних процесів
2. Конституційні права людини та громадянина України
3. Загальна характеристика законодавства про охорону навколишнього природного середовища. Відповідальність за порушення екологічного законодавства
4. Право людини на безпечне довкілля : поняття, сутність, форми реалізації та способи захисту
5. Розгляд та вирішення приватноправових спорів у сфері охорони довкілля та природокористування
6. Розгляд та вирішення публічно-правових спорів з питань охорони навколишнього природного середовища
7. Правове регулювання діяльності суб'єктів господарювання у сфері використання природних ресурсів
8. Практика Європейського суду з прав людини як джерело системи права України

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365.

Використовується комп'ютерне та мультимедійне обладнання. Дистанційна платформа Moodle, MS Office Teams.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90...100	відмінно
74...89	добре
60...73	задовільно
0...59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови,

якщо набрана кількість балів з поточного опитування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина		Разом
	При своєчасному складанні	При несвоєчасному складанні	
60	40	30	100

Теоретична частина оцінюється за результатами опитування, що містить 5 відкритих запитань.

Семінари оцінюються якістю виконання індивідуального завдання та його презентації.

6.3. Критерії оцінювання теоретичної частини

Відкриті запитання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями. За кожне питання здобувач отримує **12 балів (разом 60 балів)**.

6.4. Критерії оцінювання семінарського заняття

За кожне семінарське заняття здобувач вищої освіти може отримати наступну кількість балів:

5 балів: підготовлено повідомлення, зроблено презентацію, обране завдання, що додається до кожної теми семінару, виконано в повному об'ємі та захищено під час проведення заняття відповідно до розкладу, здобувачем вищої освіти надано відповіді на запитання.

4 бали: підготовлено повідомлення, зроблено презентацію, обране завдання, що додається до кожної теми семінару, виконано в не повному об'ємі та захищено під час проведення заняття відповідно до розкладу, здобувачем вищої освіти надано відповіді на запитання.

3 бали: підготовлено повідомлення або зроблено презентацію, обране завдання, що додається до кожної теми семінару, захищено під час проведення заняття відповідно до розкладу, здобувачем вищої освіти надано відповіді на запитання.

2 бали: підготовлено повідомлення або зроблено презентацію, обране завдання, що додається до кожної теми семінару, захищено під час проведення заняття відповідно до розкладу, здобувачем вищої освіти надано не повні відповіді на запитання.

1 бал: підготовлено повідомлення, зроблено презентацію, обране завдання, що додається до кожної теми семінару, не було захищено під час проведення заняття відповідно до розкладу.

0 балів: підготовлено повідомлення або зроблено презентацію, обране завдання, що додається до кожної теми семінару, не було захищено під час проведення заняття відповідно до розкладу.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". <http://surl.li/alvis>.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2 .Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

7.6. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Правознавство».

8 Рекомендовані джерела інформації

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. (із змінами і доповненнями). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення. (Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1984. – Додаток до № 51, ст. 1122. із змінами і доповненнями). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
3. Цивільний кодекс України. (Відомості Верховної Ради України. – 2003. - № 40-44, ст. 356. Із змінами і доповненнями). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
4. Сімейний Кодекс України. (Відомості Верховної Ради України. – 2009. - № 21-22, ст. 135. Із змінами і доповненнями). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>
5. Кодекс законів про працю України. (Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1971. – Додаток до № 50, ст. 375. Із змінами і доповненнями). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
- 1 Кримінальний Кодекс України. (Відомості Верховної Ради України. – 2001. - № 25-26, ст. 131. Із змінами і доповненнями). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> Правознавство: Навч. посіб. /С.В. Дрожжина, О.О. Одінцова, В.О. Кондратьєв та ін.; За ред. С.В. Дрожжиної. – К.: Знання, 2018. – 350 с.
- 2 Правознавство [Текст] : підруч. для студентів ВНЗ / [Богачова Л. Л. та ін.]. - Харків : Фоліо, 2024. - 635 с.
- 3 Основи держави і права України: Підручник /За ред. проф. В.Л. Ортинського, проф. В.К. Грищука, М.А. Мацька. – К.: Знання, 2018. – 583 с.
- 4 Шляхтун П.П. Конституційне право України: Підручник. - К.: Освіта України, КНТ, 2018 – 592 с.
- 5 Адміністративне право: Навч. пос. /О.І. Остапенко, З.Р. Кісіль, М.В. Ковалів, Р.В. Кісіль. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2018. – 536 с.
- 6 Цивільне право України: Академічний курс: Підруч.: У 2 т. /За заг. ред. Я.М. Шевченко. – Вид. 2-ге, доп. І перероб. - К.: Видавничий Дім «Ін

- Юре» 2016. – Т. 1. Загальна частина. – 696 с.
- 7 Бойко М.Д. Трудове право України: Навчальний посібник. – Вид.2-ге доповн. і перероб., - К.: Атіка, 2018. – 316 с.
 - 8 Кримінальне право України. Особлива частина: Підручник /За ред.. М.І.Бажанова, В.В.Сташиса, В.Я.Тація.-2-е вид., перероб. І доп. - К.,2017.-544с.
 - 9 Бараннік Р.В. Судові, правоохоронні та правозахисні органи України. Навчальний посібник. – К.: Дакор, КНТ, 2018. – 348 с.
 - 10 Мельник М.І. «Правоохоронні органи та правоохоронна діяльність». – К.: «Атіка», 2019. – 576 с.
 - 11 Правоохоронна та судова система України: збірник нормативно-правових актів: Довідкове видання /Упорядник Ковальчук Є.О. – Харків: вид-во «Бурун Книга», 2018. – 352 с.
 - 12 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/a#Find>
 - 13 <http://court.gov.ua/>
 - 14 <http://reyestr.court.gov.ua/>